

dzych spraw na mocy dekretu z dnia 8 lutego 1919 r. w przedmiocie przepisów tymczasowych o obrońcach sądowych i obrońcach pokoju (Dz.P.P.P. Nr 15, poz. 205), mogą być wpisani na listę adwokatów zgodnie z ust. 1, chociażby nie ukończyli studiów prawniczych z przepisanyymi w Polsce egzaminami.

3. Osoby, wymienione w ust. 1 i 2, w przypadku zwolnienia ich tylko od wymagań odbycia aplikacji sądowej i adwokackiej, mogą być dopuszczone do egzaminu adwokackiego.

Art. 4. Przewidzianych w art. 1, 2 i 3 zwolnień od wymienionych tam wymagań obowiązujących przepisów oraz zezwoleń na dopuszczenie do egzaminów udzielić może Mini-

ster Sprawiedliwości w ciągu pięciu lat od dnia wejścia w życie niniejszego dekretu.

Art. 5. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 6. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:
Edward Osóbka-Morawski

Minister Sprawiedliwości:
Henryk Świątkowski

34

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 6 grudnia 1945 r.

o należnościach w razie pełnienia czynności służbowych poza zwykłym miejscem służbowym oraz w razie przeniesienia na inne miejsce służbowe osób wojskowych.

Na podstawie art. 9 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu wojska (Dz.U.R.P. Nr 86, poz. 664) zarządza się, co następuje:

Dział I.

Przepisy ogólne.

§ 1. (1) Rozporządzenie niniejsze reguluje należności za podróże służbowe, delegacje i przeniesienia w kraju i poza granicami państwa żołnierzy Wojska Polskiego.

(2) Przez nazwę żołnierze rozumieć należy generałów, oficerów i podoficerów w służbie czynnej.

§ 2. Żołnierzom w razie podróży służbowej (komisji) lub odkomenderowania (delegacji) do miejscowości położonej poza zwykłym ich miejscem służbowym należą się:

1. diety,
  2. zwrot kosztów przejazdu.
- § 3. W razie przeniesienia na inne miejsce służbowe należą się żołnierzom:
1. diety dla nich i członków rodziny,
  2. zwrot kosztów ich przejazdu i członków rodziny,
  3. ryczałt za przeniesienie,
  4. zwrot kosztów przewozu urządzenia domowego.

§ 4. Za członków rodziny uważa się osoby wymienione w art. 3 dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 27 grudnia 1944 r. o tymczasowym uregulowaniu uposażeń pracowników państwowych (Dz.U.R.P. Nr 16, poz. 83) w brzmieniu dekretu z dnia 24 maja 1945 r. (Dz.U.R.P. Nr 24, poz. 137).

§ 5. Przez uposażenie miesięczne rozumie się wszystkie kwoty wypłacane za dany mie-

siąc z tytułu uposażenia służbowego, mające charakter stały, bez potrąceń.

§ 6. W razie przeniesienia żołnierza do miejscowości, do której był uprzednio odkomenderowany (delegowany), służy mu oprócz należności z tytułu przeniesienia zwrot kosztów przejazdu do miejscowości, w której miał stały przydział służbowy i z powrotem oraz diety za czas przejazdu, o ile przejazd ten jest konieczny w celu uregulowania spraw, wynikających wskutek przeniesienia.

§ 7. Odkomenderowanie (delegacja) może trwać najwyżej pół roku. Przedłużenie odkomenderowania (delegacji) ponad ten okres może nastąpić jedynie w przypadkach wyjątkowych, uzasadnionych ważnymi względami służbowymi, na mocy decyzji Ministra Obrony Narodowej, wydanej w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Dział II.

Należności za podróże służbowe, delegacje i przeniesienia w kraju.

Rozdział I.

Diety.

§ 8. W razie podróży służbowej do miejscowości, położonej poza zwykłym miejscem służbowym żołnierza, diety należą się za cały czas trwania tej podróży.

§ 9. W razie odkomenderowania (delegacji) do miejscowości, położonej poza zwykłym miejscem służbowym żołnierza, diety należą się za czas przejazdu i pozostawania w odkomenderowaniu (delegacji).

§ 10. (1) W razie przeniesienia na inne miejsce służbowe należą się diety dla przeniesionego i dla członków rodziny za czas przejazdu do nowego miejsca służbowego i za pierwszą dobę pobytu w tymże miejscu.

(2) Diety dla członków rodziny wynoszą 75% diet przysługujących przeniesionemu.

§ 11. Diety należą się również za niedziele i święta, przypadające w czasie trwania podróży służbowej, odkomenderowania (delegacji) lub przeniesienia.

§ 12. W czasie urlopu diety nie należą się.

§ 13. (1) Diety liczone od stanowiska etatowego wynoszą dziennie dla:

1. generała	250 zł
2. oficera sztabowego	225 „
3. oficera młodszego	200 „
4. podoficera zawodowego	150 „

(2) Diety zmniejsza się o 35%, jeżeli żołnierz korzysta w czasie podróży służbowej lub delegacji z wyżywienia w stołówce, o 15% zaś — jeżeli korzysta z bezpłatnej kwatery.

§ 14. Diety oblicza się dobowo od dnia wyjazdu do dnia powrotu do zwykłego miejsca służbowego. Rozpoczętą dobę liczy się za pełną.

§ 15. W razie awansu żołnierza należą mu się wyższe diety od dnia, od którego służy mu prawo do wyższego uposażenia.

§ 16. (1) W przypadku odkomenderowania (delegacji) wypłaca się całe diety przez pierwsze dwa tygodnie, licząc od dnia następującego po dniu przybycia do miejsca delegacji, przez następne 6 tygodni — diety zmniejszone o 30%, a po upływie tego czasu — zmniejszone o 40%.

(2) W razie odbywania podróży służbowej w ciągu pierwszych dwóch tygodni odkomenderowania (delegacji) nie wlicza się do tego okresu dni przebytych w podróży.

(3) W razie podróży służbowej z miejsca odkomenderowania (delegacji) do zwykłego miejsca służbowego diety nie służą za czas trwania pobytu w zwykłym miejscu służbowym.

Rozdział II.

Zwrot kosztów przejazdu.

§ 17. Zwrot kosztów przejazdu obejmuje ceny biletów jazdy koleją, samolotem, samochodem, statkiem oraz przejazdów innymi środkami lokomocji, koszty przewozu bagażu podróznego oraz ryczałt na pokrycie kosztów dojazdów do dworca (stacji, przystani) i z dworca (stacji, przystani).

§ 18. Przy przejazdach należy posługiwać się najtańszym środkiem lokomocji. Użycie droższego środka lokomocji dozwolone jest w przypadkach nagłych, gdy wskutek opóźnienia przyjazdu interes publiczny byłby narażony na szkodę lub jeżeli spowoduje to oszczędność na dietach w rozmiarach, przewyższających koszt użycia droższego środka lokomocji.

§ 19. (1) Żołnierzowi, który użył droższego środka lokomocji, o ile nie był do tego uprawniony, zwraca się koszty przejazdu tylko w wysokości należnej na podstawie rozporządzenia niniejszego.

(2) Przepis ust. (1) stosuje się odpowiednio w przypadku przejazdu klasą, do użycia której żołnierz był nieuprawniony.

§ 20. W razie przeniesienia żołnierza do innej miejscowości członkom jego rodziny służy prawo użycia takiego samego środka lokomocji i w tej samej klasie, co przeniesionemu.

§ 21. (1) Przy przejazdach koleją, samolotem, samochodem, statkiem lub innymi środkami lokomocji zwraca się faktycznie zapłaconą cenę biletów.

(2) Osoby korzystające z ulg w przejazdach państwowymi lub zarządzanymi przez państwo środkami lokomocji otrzymują tylko zwrot ceny ulgowej.

§ 22. Prawo przejazdu drugą klasą pociągu służy generałom i oficerom, a także szeregowym towarzyszącym służbowo przy przejazdach szefów władz naczelnych, przedstawicieli państw obcych, misji zagranicznych, tudzież oficerów armij obcych.

§ 23. (1) Z reguły zwraca się koszt przejazdu pociągiem osobowym: Zwrot kosztów przejazdu pociągiem pospiesznym następuje tylko wtedy, gdy władza zarządzająca podróż służbową zezwoli na przejazd takim pociągiem.

(2) Przepis ust. (1) stosuje się odpowiednio do zwrotu ceny miejscówki.

(3) Jeżeli zaszła potrzeba przejazdu pociągiem pospiesznym, w którym nie ma trzeciej klasy, żołnierz mający prawo do zwrotu kosztów przejazdu tylko trzecią klasą otrzymuje zwrot ceny biletu klasy drugiej.

§ 24. Ministrowi i Wiceministrowi Obrony Narodowej służy w przypadku podróży służbowej prawo przejazdu w wozie sypialnym.

§ 25. Zwrot kosztów jazdy samolotem następuje w przypadkach, w których władza zarządzająca podróż służbową ze względu na ważność i nagłość sprawy zezwoli na użycie tego środka lokomocji.

§ 26. Jeżeli na statku znajdują się dwie klasy, zwraca się cenę biletu pierwszej klasy tym osobom, które w razie jazdy koleją mają prawo do biletu drugiej klasy, cenę zaś biletu drugiej klasy tym, którzy w razie jazdy koleją mają prawo do biletu trzeciej klasy.

§ 27. (1) Przy przejazdach kołowych, dokonanych także i własnym środkiem lokomocji, zwraca się w miejscowościach, w których obowiązują zatwierdzone przez władze taryfy najmu koni lub samochodów, ceny podane w taryfie. W innych miejscowościach zwraca się koszty przejazdu według cen, odpowiadających miejscowym stosunkom.

(2) Przy wspólnych podróżach kołowych wolno zaliczyć jedną podwoję lub samochód osobowy na trzy osoby. W razie równoczesnego przewozu większej ilości bagażu podróznego, aktów i instrumentów lub narzędzi wolno zaliczyć jedną podwoję lub samochód na dwie osoby, a w wyjątkowych przypadkach na jedną osobę.

§ 28. Jeżeli drogę odbyto w całości lub częściowo pieszo, przyznaje się kwotę 5 zł za każdy kilometr.

§ 29. (1) Zwraca się koszty przewozu koleją, samochodem, statkiem lub innym środkiem lokomocji, z wyłączeniem samolotu, osobistego bagażu podróznego do wagi 50 kg.

(2) Jeżeli do spełniania czynności urzędowej konieczne jest zabranie ze sobą bagażu służbowego, zwraca się wszystkie koszty jego przewozu.

§ 30. Żołnierzowi przyznaje się w granicach miejskich na koszty dojazdu do dworca kolejowego, przystani, stacji autobusowej lub lotnicznej, jak również przejazdu z jednego dworca (przystani, stacji) do drugiego, za każdy dojazd lub odjazd, ryczałt w wysokości 25 zł.

§ 31. (1) Za czynności komisyjne w miejscowościach, położonych bliżej niż 4 km od budynku, w którym mieści się urząd, nie należą się ani koszty podróży ani diety.

(2) W razie konieczności przewiezienia bagażu służbowego (§ 29 ust. (2)) koszty przewozu zwraca się bez względu na odległość.

§ 32. Przy komisjach miejscowych w miastach, mających ponad 50.000 mieszkańców, zwraca się faktycznie poniesione koszty przejazdu, o ile odległość miejsca komisyjnego od gmachu urzędu wynosi więcej niż 4 km. Do przewozu bagażu służbowego stosuje się odpowiednio § 31 ust. (2).

Rozdział III.

Ryczałt za przeniesienie, zwrot kosztów przewozu urządzenia domowego.

§ 33. W razie przeniesienia żołnierza z urzędu do innej miejscowości przyznaje się poza dietami i zwrotem kosztów przejazdu na pokrycie wszystkich wydatków połączonych z przesiedleniem: samotnemu — 50%, a utrzymującemu rodzinę — 100% jednomiesięcznego uposażenia.

§ 34. (1) Za podstawę obliczania ryczałtu określonego w § 33 służy uposażenie wraz z wszystkimi dodatkami za miesiąc, w którym nastąpiło zgłoszenie się do służby w nowym miejscu służbowym.

(2) W razie przeniesienia połączonego z awansem za podstawę obliczenia ryczałtu bierze się nowe wyższe uposażenie tylko w tym przypadku, gdy zgłoszenie się na nowym miejscu służbowym nastąpiło w miesiącu, w którym

przeniesiony żołnierz nabył już prawo do otrzymania wyższego uposażenia wskutek awansu.

§ 35. (1) Ryczałt za przeniesienie nie należy się w przypadkach przeniesienia, nie mogącego wywołać potrzeby przesiedlenia się, jako to: przeniesienie żołnierza lub całej jednostki bądź jej części do miejscowości, w której żołnierz dotychczas mieszkał i skąd dojeżdżał do miejsca służbowego.

(2) Ryczałt określony w § 33 oraz diety i zwrot kosztów przejazdu nie przysługują w przypadkach przeniesienia do innej miejscowości z mocy orzeczenia dyscyplinarnego.

§ 36. (1) Przeniesionemu zwraca się ponadto koszty przewozu urządzenia domowego pociągami towarowymi lub statkami towarowymi albo samochodami, używanymi w komunikacji państwowej lub pozostającymi pod zarządem państwa.

(2) Jeżeli z przyczyn od przeniesionego niezależnych nie może nastąpić przewóz w sposób określony w ust. (1), zwraca się koszty przewozu dokonane innymi środkami lokomocji, jednak samotnemu — tylko urządzenie pokoju, a utrzymującemu rodzinę — tylko urządzenie pokoju i kuchni. Zwrot kosztów przewiezienia reszty urządzenia domowego następuje według zasad określonych w ustępie poprzedzającym.

(3) Przepisy §§ 18, 19, 21 ust. (2), 33 i 34 stosuje się odpowiednio.

§ 37. W razie przeniesienia na własną prośbę osób wymienionych w § 33 ust. (1) nie służą żadne należności, mogą jednak one być przyznane w całości lub częściowo według uznania Ministerstwa Obrony Narodowej.

Rozdział IV.

Wyplata należności.

§ 38. (1) Wyplata należności z tytułu podróży służbowych, odkomenderowania (delegacji) i przeniesienia następuje na podstawie rachunku. W rachunku należy określić dokładnie żądane należności i uzasadnić każdą jego pozycję oraz dołączyć wszelkie dokumenty dotyczące sum wydatkowanych.

(2) O ile uzyskanie dokumentu, dotyczącego wydatku na kwotę nie przekraczającą 100 zł natrafia na znaczne trudności, wydatek ten można uznać i bez dołączenia dokumentu, usprawiedliwiającego wydatek.

§ 39. W razie wątpliwości co do prawdziwości lub ścisłości okoliczności przytoczonych w samym rachunku lub w załączniku należy celem usunięcia tych wątpliwości przeprowadzić stosowne dochodzenia.

§ 40. Wyplata diet i kosztów przejazdu członków rodziny przeniesionego następuje dopiero po udowodnieniu, że członkowie rodziny rzeczywiście przybyli do nowego miejsca służbowego.

§ 41. (1) Wszelkie rachunki diet i kosztów przejazdu z tytułu podróży służbowych, krótkotrwałych delegacji i przeniesień — powinny być przedstawione w terminie 14 dni, licząc od następnego dnia po odbyciu podróży służbowej, delegacji lub przeniesienia, rachunki zaś kosztów przewozu urzędnika domowego w terminie 14 dni, licząc od następnego dnia po dokonaniu przewozu urzędnika domowego.

(2) Rachunki delegacji trwających dłużej niż 30 dni należy przedstawiać za każdy miesiąc kalendarzowy z dołu w ciągu pierwszych 8 dni następującego miesiąca kalendarzowego.

(3) Koszty wspólnej podróży kołowej podaje w rachunku osoba, której służy wyższe diety.

§ 42. Każdy rachunek kosztów podróży służbowej musi być opatrzony klauzulą władzy zarządzającej podróż lub przełożonej władzy służbowej, stwierdzającą konieczność odbycia podróży, należyte użycie czasu i środków lokomocji.

§ 43. (1) W przypadkach podróży służbowej lub delegacji diety i zwrot kosztów podróży winna wypłacać ta władza, która zarządziła podróż służbową lub delegację.

(2) W przypadkach przeniesień wszelkie należności z tego tytułu wypłaca ta jednostka wojskowa bądź urząd, do którego żołnierz został przeniesiony. Jednak zaliczkę na powyższe koszty przeniesiony może uzyskać z jednostki wojskowej, z której został przeniesiony.

§ 44. (1) Żołnierzom udającym się w podróż służbową służy prawo do zaliczki nie przekraczającej przypuszczalnych kosztów przejazdu i należnych diet.

(2) Przepisy ust. (1) stosuje się odpowiednio do należności z tytułu odkomenderowania (delegacji) i przeniesienia oraz często powtarzających się komisji miejscowych.

(3) Władza zarządzająca podróżą służbową kilku żołnierzy, którzy mają odbywać ją razem i w tym samym celu, może wydać zaliczkę do rąk jednego z tych żołnierzy, w zasadzie star-

szego stopniem służbowym. W tym przypadku żołnierz odbierający zaliczkę odpowiada za prawidłowe jej zużycie i on jest obowiązany przedstawić rachunek.

§ 45. W przypadkach, w których podróże służbowe trwają dłuższy okres czasu lub stale się powtarzają, władza naczelną może przyznać, za zgodą Ministra Skarbu, zamiast kosztów przejazdu i diet ryczałt płatny z góry wraz z uposażeniem.

§ 46. Do należności za podróże służbowe, odkomenderowania (delegacje) i przeniesienia poza granicami kraju stosuje się odpowiednio przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 września 1945 r. o należnościach w razie pełnienia czynności służbowych poza zwykłym miejscem służbowym oraz w razie przeniesienia na inne miejsce służbowe (Dz. U. R. P. Nr 41, poz. 228).

D Z I A Ł III.

Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 47. Minister Skarbu może do dnia 31 grudnia 1946 r. w miarę poprawy sytuacji gospodarczej kraju obniżyć w drodze rozporządzenia wysokość diet (§ 13), kosztów przejazdu do i z dworca (§ 30) oraz kosztów podróży odbytej pieszo (§ 28).

§ 48. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Prezesowi Rady Ministrów, Ministrowi Obrony Narodowej i Ministrowi Skarbu.

§ 49. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 listopada 1945 r.

Prezes Rady Ministrów:

Edward Osóbka-Morawski

Minister Obrony Narodowej:

Michał Żymierski
Marszałek Polski

Minister Skarbu:

Konstanty Dąbrowski

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 20 grudnia 1945 r.

o zmianie granic miasta Łodzi.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 20 lutego 1920 r. w przedmiocie zaliczania osad wiejskich w poczet miast oraz zmiany granic miast (Dz. U. R. P. Nr 19, poz. 92) w brzmieniu, ustalonym rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1932 r. w sprawie zmiany właściwości niektórych władz w zakresie podziału administracyjnego Państwa (Dz. U. R. P. Nr 109, poz. 895) — zarządza się, co następuje:

§ 1. Włącza się do obszaru miasta Łodzi: gminę Radogoszcz pow. łódzkiego — całą;

z gminy Rąbień pow. łódzkiego:

wieś Grabieniec,

„ Mikołajew,

„ Odzierady,

wschodnią część wsi Antoniew, tj. osadę tabelową Nr 16 i części osad tabelowych Nr 3, 9, 10, 15, 11, 13, 8 i 14, położone na wschód